

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

subsidiarity
NETWORK

Årsrapport om Subsidiaritets- principen

2012

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

ÅRSRAPPORT OM SUBSIDIARITETSPRINCIPEN 2012

Årsrapport om subsidiaritetsprincipen 2012

1. Inledning

Som svar på den ekonomiska och finansiella krisen har viktiga steg tagits för att stärka det ekonomiska och finansiella styret på EU-nivå, samtidigt som det råder en ökad press för bättre samordning av skattepolitik, ekonomisk politik och till och med socialpolitik mellan medlemsstaterna. Även om detta närmare samarbete är mycket behövligt, är det också viktigt att behålla en tydlig uppfattning om hur befogenhetsområdena är uppdelade i ett system med flernivåstyre, så att beslut fattas på den lämpligaste nivån och så nära medborgarna som möjligt. Med andra ord har respekt för subsidiaritetsprincipen blivit ännu mer viktig för att ett Europa i flera nivåer ska kunna agera i krissituationer.

Regionkommittén (ReK) har därför under 2012 stärkt sin position som en referenspunkt för subsidiariteten inom Europeiska unionen. Under detta tredje år av tillämpning av Lissabonfördraget och de nya bestämmelserna om subsidiaritetsprincipen har ReK utvecklat och finputsat sin strategi och stärkt sina övervakningsverktyg. I denna tredje årsrapport om subsidiariteten från ReK lyfter vi fram och sammanfattar den nya utvecklingen.

Rätten att väcka talan vid Europeiska unionens domstol mot en lagstiftningsakt på grundval av att den strider mot subsidiaritetsprincipen är den mest uppenbara förbättringen av ReK:s institutionella roll när det gäller subsidiariteten¹. Men det är även ett antal andra bestämmelser i Lissabonfördraget som ökat ReK:s ansvar. I den artikel i fördraget som rör subsidiaritetsprincipen nämns uttryckligen de lokala och regionala dimensionerna², och därmed framhålls nödvändigheten av att respektera de lokala och regionala myndigheternas befogenheter inom EU. Vad gäller de regionala parlamentens möjlighet att bli rådfrågade av sitt nationella parlament inom förfarandet för tidig varning om subsidiariteten³ innebär kommitténs institutionella ställning att den ska stödja de regionala parlamenten, även om ReK inte är formell part. Det ingår i den naturliga rollen för den församling som representerar lokala och regionala myndigheter i EU:s institutionella konstruktion, i syfte att säkerställa att besluten fattas på lämplig befogenhetsnivå (europeisk, central, regional eller lokal) och så nära medborgarna som möjligt.

ReK använder därför ett tillvägagångssätt som inte bara omfattar den juridiska översynen, utan också lagstiftningsfasen. Att väcka talan vid domstolen ska uppfattas som en sista utväg och det är det sista

1 Se artikel 8 i protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, nedan kallat protokoll nr 2.

2 Se artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget): "Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå."

3 Se artikel 6 i protokoll nr 2.

steget i en process som innefattar hela beslutsprocessen. Om man når detta juridiska stadium innebär det att man erkänner att lagstiftningsprocessen har misslyckats. ReK försöker i stället stärka samarbetet med de andra EU-institutionerna i syfte att uppnå bästa möjliga lagstiftning. Kommittén anser att dess ansvar inkluderar att övervaka subsidiariteten så tidigt som möjligt, inte bara genom vanliga rådgivande insatser, utan också genom hela den politiska cykeln, dvs. i den förberedande fasen, när politiken och lagstiftningen utformas, samt i genomförande- och utvärderingsfaserna, efter det att åtgärderna har trätt i kraft.

Den tredje årsrapporten om subsidiariteten avspeglar detta heltäckande och samarbetsinriktade synsätt. Den omfattar ReK:s insatser för övervakning av subsidiaritetsprincipen från den 1 januari till den 31 december 2012. Först presenteras huvudinslagen i den reviderade strategin (avsnitt 2) och detta följs sedan av genomförandestegen under 2012 (avsnitt 3). Genomslagskraften bedöms därefter i en genomgång av innehållet i ReK:s yttranden när det gäller subsidiariteten (avsnitt 4), även om det är svårt att dra ordentliga slutsatser från ett övergångsår eftersom den nya strategin och de nya verktygen började tillämpas först under andra halvåret 2012.

2. Antagandet av en reviderad strategi för övervakning av subsidiariteten

I maj 2012 antog ReK:s presidium en ny strategi⁴ för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Det övergripande målet för denna strategi är att ReK ska fungera som referenspunkt för subsidiariteten inom EU och framför allt i sina yttranden tillhandahålla högkvalitativa subsidiaritetsanalyser som ska utgöra kommitténs bidrag till subsidiaritetsdebatten.

Den nya strategin syftar särskilt till att

- stärka styrningsstrukturen i ReK:s subsidiaritetsövervakning,
- utforma en heltäckande metod för subsidiaritetsövervakning under EU:s hela beslutsprocess,
- involvera relevanta EU-institutioner och nationella institutioner i dessa aktiviteter, och
- konsolidera ReK:s beredskap när det gäller en eventuell talan inför EU-domstolen.

2.1 Politisk styrning: styrgruppen för subsidiaritetsfrågor

Den första pelaren i den nya strategin, styrgruppen för subsidiaritetsfrågor, är ansvarig för den politiska styrningen av ReK:s övervakning av subsidiariteten. Styrgruppen säkerställer en lämplig samordning och politisk uppföljning av insatserna för att övervaka subsidiariteten. Den ansvarar framför allt för att fastställa de årliga subsidiaritetsprioriteringarna och lägga fram förslag om vilka verktyg som nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen⁵ lämpligen bör använda i syfte att stödja ReK-föredragandenas arbete i lagstiftningsprocessen.

⁴ Övervakning av subsidiariteten: En reviderad strategi för Regionkommittén, R/CdR 606/2012.

⁵ Samråd om konsekvensbedömningar, målinriktade och öppna samråd, användning av handlingsplanen och användning av REGPEX, se punkt 2.3.

2.2 En heltäckande metod för subsidiaritetsövervakning i syfte att övervaka EU:s hela beslutsprocess

I den reviderade strategin görs det klart att ReK:s övervakningsinsatser ska inledas i det förberedande skedet av lagstiftningsprocessen. Baserat på en detaljerad analys av Europeiska kommissionens arbetsprogram och färdplanerna för lagstiftningsprocessen väljer sakkunniggruppen för subsidiaritetsfrågor (tjänstemän utvalda från nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen på grundval av deras sakkunnighet vad gäller subsidiaritet samt en gedigen bakgrund inom EU-lagstiftningen) ut ett antal EU-initiativ som är av intresse ur subsidiaritetsperspektiv. På grundval av denna förteckning utarbetar styrgruppen för subsidiaritetsfrågor sitt förslag till ReK:s arbetsprogram för subsidiaritetsfrågor, som lämnas till ReK:s presidium för antagande.

På grundval av arbetsprogrammet skapar ReK:s administration ett internt system för tidig varning i syfte att se till att det görs en korrekt övervakning av de lagstiftningsförslag och förslag utan lagstiftningskaraktär som kan ge upphov till subsidiaritetsfrågor som skulle kunna kräva att Regionkommittén vidtar åtgärder. Så snart dessa har identifierats inleds en process inom ReK där alla relevanta politiska och administrativa aktörer är involverade, och den resulterar i att man fastställer och planerar de subsidiaritetsövervakningsinsatser som ska genomföras under året, både före och efter det att kommissionen har antagit sina förslag.

I syfte att möjliggöra en gemensam uppfattning av principen och en enhetlig bedömning av EU-förslagen hänvisar ReK vad gäller innehållet endast till fördragsvillkoren⁶, dvs. att EU inte ska ingripa på några områden med delad befogenhet om inte sådana åtgärder bedöms nödvändiga och har ett tydligt mervärde. Eftersom nuvarande protokoll nr 2 inte erbjuder några konkreta kriterier för att bedöma om det rör sig om ett brott mot subsidiaritetsprincipen, litar dock ReK fortfarande till sin mall för subsidiaritets- och proportionalitetsbedömning⁷, som innehåller kriterier som fastställdes i det tidigare protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna (protokoll nr 30 till Amsterdamfördraget). Denna mall är inte begränsad till subsidiariteten⁸ utan framhåller också att man måste definiera typen av befogenhet och den rättsliga grunden för EU-åtgärder i inledningen av subsidiaritetsanalysen, och den lyfter också fram kopplingen till proportionalitetsprincipen⁹ samt vikten av att beakta inslag som rör "bättre lagstiftning" i bedömningen av EU-initiativ.

6 Se artikel 5.3 i EU-fördraget.

7 Se <http://www.cor.europa.eu/subsidiarity>, under "Subsidiarity Toolkit". Denna mall togs fram 2007 och har därefter finjusterats av ReK:s administration, och den erkänns bland annat av kommissionens generaldirektorat och används av ett antal institutionella partner (se t.ex. kommissionens riktlinjer för konsekvensbedömning, SEC(2009) 92 och kommissionens rapport om subsidiaritet och proportionalitet 2009 (16:e rapporten om bättre lagstiftning, 2008), COM(2009) 504 final).

8 Tänkt att ge ett svar på frågan "Bör EU vidta åtgärder?"

9 Tänkt att ge ett svar på frågan "Hur bör EU vidta åtgärder?" och att också tillämpas när det gäller EU:s exklusiva befogenheter.

2.3 Tillämpningsverktyg: nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och dess sakkunniggrupp

Nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen inrättades 2007 och är nu ett välfungerande verktyg som i slutet av 2012 innefattade 141 partner¹⁰. Dess medlemskap och representation har ökat igen under 2012, främst bland regionala parlament (tyska Sachsen-Anhalts delstatsparlament och Hamburgs delstatsparlament har anslutit sig, liksom den spanska regionalförsamlingen i Kanarieöarna, och från Italiens sida konferensen av talmän i Italiens regionala parlament). Dessutom ska noteras att de nederländska kommunernas deltagande har stärkts genom deras sammanslutning VNG. Nätverket innefattar nu lokala och regionala myndigheter och deras sammanslutningar från hela EU, utom Estland. Det stöder alla ReK:s insatser för att övervaka subsidiariteten i syfte att komma med högkvalitativa bidrag angående subsidiariteten till ReK-föredragandena så att de i sin tur kan inkludera lämpliga subsidiaritetsbedömningar i ReK:s yttranden.

Ett subsidiaritetsnyhetsbrev ges visserligen ut två gånger per år och partnererna har vissa möjligheter att träffas under året, men nätverket verkar huvudsakligen genom sin webbplats, som innefattar en sektion ägnad åt regioner som har lagstiftningsbefogenheter, i synnerhet i samband med systemet för tidig varning Regpex. Samråd med nätverkspartnererna (vare sig det är öppet, dvs. litar till spontana bidrag från partnererna, eller riktat, dvs. lanseras på begäran av en föredragande) är det huvudsakliga verktyget i samband med en ReK-föredragandes utarbetande av ett utkast till yttrande. Samråd för konsekvensbedömning under det inledande skedet av lagstiftningsprocessen är ytterligare ett sätt att samarbeta med kommissionen i syfte att bedöma vissa kommissionsförslags inverkan på lokala och regionala myndigheter och förhindra att subsidiaritetsfrågor uppstår på ett senare stadium. Handlingsplanen – genom vilken arbetsgrupper om fem till tio partner kan inrättas – kompletterar samråden. Detta är ett sätt att granska vissa politikområden på ett mer kvalitativt sätt.

När det gäller verktyg är dock huvudnyheten i den reviderade strategin inrättandet av en grupp lokala och regionala subsidiaritets-sakkunniga som stöder verksamheten inom styrgruppen för subsidiaritetsfrågor och ReK:s rådgivande verksamhet i allmänhet. Sakkunniggruppen ska bidra till det årliga arbetsprogrammet för subsidiaritetsfrågor och står vid behov till ReK-föredragandenas förfogande.

10

En fullständig lista över partner per den 31 december 2012 finns i bilaga 1.

3. Strategin i praktiken: övervakning i de inledande skedena, tydligare prioriteringar, närmare samarbete med regionala parlament och regeringar

Den reviderade strategin antogs i maj 2012 och tillämpades under de efterföljande månaderna. Några viktiga händelser:

3.1 Inrättande av styrgruppen respektive sakkunniggruppen för subsidiaritetsfrågor

Styrgruppen för subsidiaritetsfrågor inrättades i september 2012. Den består av en medlem per politisk grupp: Jean-François Istasse (BE–PSE), Mark Hendrickx (BE–AE), Graham Tope (UK–ALDE) och Michael Schneider (DE–PPE), som är ordförande och samordnare i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Styrgruppen sammanträdde första gången den 30 november 2012, men den inledde sitt arbete direkt i september genom att utse de 16 medlemmarna i sakkunniggruppen.

Sakkunniggruppens 16 lokala och regionala subsidiaritetssakkunniga sammanträdde för första gången den 25 oktober 2012. Syftet var att välja ut vilka initiativ i kommissionens nyligen offentliggjorda arbetsprogram för 2013 som skulle prioriteras vad gäller övervakning ur ett subsidiaritetsperspektiv. Efter det att kommissionens tjänstemän presenterat arbetsprogrammet följde en debatt som gjorde det möjligt för sakkunniggruppen att fastställa ett antal initiativ, utvalda i enlighet med följande tre kumulativa kriterier: initiativet ska (1) ha ett tydligt politiskt intresse för lokala och regionala myndigheter, (2) beröra de lokala och regionala myndigheternas befogenheter och (3) ha en potentiell subsidiaritetsdimension.

3.2 Förberedelserna inför ReK:s subsidiaritetsarbetsprogram 2013

Den förteckning som sakkunniggruppen upprättat utgjorde en viktig grund för styrgruppens utarbetande av ReK:s subsidiaritetsarbetsprogram som slutligen antogs av presidiet den 30 januari 2013. ReK:s subsidiaritetsövervakningsinsatser under 2013 kommer att fokuseras på fem utvalda prioriteringar¹¹. Man understryker dock att det är viktigt att vara flexibel och att prioriteringarna kan revideras under året mot bakgrund av den institutionella agendan eller det faktiska innehållet i initiativ som inte var känt till fullo då man valde ut de prioriterade områdena.

11

Fyra initiativ som ingår i kommissionens arbetsprogram för 2013 (e-fakturering vid offentlig upphandling, ett "Blue Belt" för en inre marknad på sjötransportområdet, översyn av avfallspolitiken och avfallslagstiftningen, miljö-, klimat- och energibedömningsram för säker och trygg utvinning av okonventionella kolväten) samt rörlighet i städer.

3.3 Regpex, utbytet mellan regionala parlament

Regpex är ett nätverk inom ramen för det befintliga nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och det står öppet för de parlament och regeringar i regionerna som har lagstiftningsbefogenheter. Det inrättades för att hjälpa dessa regioner att spela sin roll i övervakningen av subsidiariteten i EU:s lagstiftning, i synnerhet i samband med det system för tidig varning som blev följden av Lissabonfördraget och genom att de eventuellt rådfrågas av de nationella parlamenten. Regpex lanserades i februari 2012. Det avspeglar och är kopplat till Ipex¹², plattformen för utbyte mellan de nationella parlamenten i EU.

3.3.1 Huvudsakliga uppgifter

Regpex erbjuder en sökmaskin som kopplar EU-initiativ till regionala parlaments och regeringars analys av dem. Nätverket erbjuder också direkttillgång till relevanta informationskällor till stöd vid utarbetandet av en subsidiaritetsanalys, t.ex. konsekvensbedömningar som görs av Europeiska kommissionen. Det är ett verktyg för att prioritera inom subsidiaritetsövervakningen. "Filer för tidig varning" innehåller bakgrundsinformation om utvalda initiativ och består av samordnad verksamhet där regionala parlament och regeringar inbjuds att dela med sig av och offentliggöra sina ståndpunkter under den åtta veckor långa fasen av tidig varning. En sådan fil presenterades 2012 om förslagen till direktiv om offentlig upphandling och koncessioner (COM(2011) 895, 896 och 897). Genom användning av dessa filer analyserades och sammanställdes bidragen från de regionala parlamenten och regeringarna i en rapport som sändes till ReK:s föredragande.

3.3.2 Från databas till nätverk

Regpex är också en plattform för samordning mellan EU:s regioner. I slutet av 2012 ingick 39 parlament och 28 regeringar från de 74 regioner som har lagstiftningsbefogenheter i EU. Detaljerade profiler över de 74 regionala parlamenten och relevanta kontaktuppgifter kommer snart att finnas tillgängliga online. Dessa profiler kommer att presenteras genom en kartläggning av EU-regionerna. Ett system med regionala korrespondenter för Regpex kommer att testas under de kommande månaderna.

De regionala parlament och regeringar som är partner i utbytet mellan regionala parlament (Regpex) sammanträdde för första gången den 12 december 2012 i syfte att utvärdera databasen, inhämta synpunkter från användare och diskutera framtida utveckling, i närvaro av företrädare för kommissionen, Europaparlamentet, nationella parlament och Ipex. Resultatet av sammanträdet blev ett tydligt budskap: Regpex bör inte enbart ses som en teknisk databas. Regionala parlament och regeringar vill gärna göra sin röst hörd inom EU:s lagstiftningsprocess och Regpex uppfattas definitivt som ett användbart verktyg i detta syfte, med en stor potential för utbyte av information inom snäva tidsgränser och för samordning. Plattformen har också välkomnats av de andra EU-institutionerna. I synnerhet får kommissionen subsidiaritets synpunkter direkt från regionerna, vilket ger värdefull input, även om det inte finns någon rättslig grund i fördragen för att formellt integrera regionerna i

12

www.ipex.eu

lagstiftningsprocessen. Regpex kan bli en intressant knutpunkt i detta avseende. Det kan också bli ett användbart instrument för att underlätta utbyte av information mellan nationella och regionala parlament.

Under 2013 kommer ReK att fortsätta utveckla detta verktyg och uppmuntra regionala parlament och regeringar att utbyta och offentliggöra sina ståndpunkter på Regpex.

3.4 Samråd

Samråden har under 2012 fortsatt att fungera via subsidiaritetsnätverkets webbplats. Riktade samråd lanseras på begäran av ReK:s föredragande och kan också sedan maj 2012 ske på initiativ av styrgruppen för subsidiaritetsfrågor. Två samråd av denna typ har utförts under 2012: om *Fonden för ett sammanlänkat Europa* (COM(2011) 659), på begäran av föredraganden Ivan Žagar (SI-PPE), från den 29 november 2011 till den 15 januari 2012, och om meddelandet från kommissionen *Större nytta av EU:s miljöåtgärder: att stärka förtroendet genom bättre kunskap och reaktionsförmåga*, (COM(2012) 95) i samband med utarbetandet av yttrandet *Mot ett sjunde miljöhandlingsprogram: bättre genomförande av EU:s miljölagstiftning*, av föredraganden Nilgun Canver (UK-PSE), från den 25 maj till den 6 juli 2012¹³.

Dessutom kan nätverksparterna också lämna in subsidiaritetsanalyser av andra EU-förslag. Dessa laddas upp på webbplatsen och vidarebefordras till relevant ReK-föredragande om de bedöms vara av intresse.

Ett samråd med sakkunniggruppen för subsidiaritetsfrågor anordnades för första gången i slutet av 2012. Detta hörde inte samman med ett konkret EU-förslag, utan anordnades på begäran av Franz Schausberger (AT-PPE) i samband med utarbetandet av ett initiativytrande som han var föredragande för: *Decentraliseringsprocessen i Europeiska unionen och det lokala och regionala självstyrets plats i EU:s beslutsfattande och genomförande*. Samrådet pågick mellan den 21 november 2012 och den 3 januari 2013¹⁴.

Slutligen samarbetade ReK med kommissionen i samband med utarbetandet av konsekvensbedömningen av det fjärde järnvägspaketet. Till att börja med lanserade kommissionen ett samråd med lokala och regionala myndigheter genom ReK:s nätverk och plattformar, inklusive nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och efter det sände ReK sina egna frågor till lokala och regionala myndigheter inom detta område, mellan den 11 maj 2012 och den 21 juni 2012. Trots att det skedde med kort varsel och svarstiden inte var lång så inkom elva bidrag från myndigheter i sju medlemsstater¹⁵. Alla bidrag vidarebefordrades till kommissionen tillsammans med en rapport över samrådet.

13 Rapporter från samråden publiceras på subsidiaritetsnätverkets webbplats www.cor.europa.eu/subsidiarity under "Activities" och sedan "Consultations".

14 Se föregående fotnot.

15 Se föregående fotnot.

3.5 Handlingsplan för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen

Handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen lanserades 2009 som en uppföljning av den fjärde subsidiaritetskonferensen. Handlingsplanen uppmanar lokala och regionala myndigheter att kartlägga och utbyta de bästa metoderna i genomförandet av EU:s politiska mål med utgångspunkt i subsidiaritetsprincipen och med särskilt beaktande av de civila samhällsorganisationernas deltagande. Den kompletterar subsidiaritetsnätverkets aktiviteter genom att analysera särskilda EU-politikområden mot bakgrund av subsidiaritetsprincipen under en ettårsperiod.

Under 2012 fokuserade nätverket sin handlingsplan på den nya TEN-T-politiken. I en analys av detta politikområde ur subsidiaritets- och flernivåstyresaspekt har en grupp av lokala och regionala myndigheter inrättats av Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen. Gruppen sammanträdde för första gången i december 2011 och diskuterade med COTER-utskottets medlemmar Ivan Žagar (SI-PPE), Väino Hallikmägi (EE-ALDE) och Uno Silberg (EE-AE) under sitt andra sammanträde i slutet av februari 2012.

Arbetsgruppen har färdigställt en rapport som inbegriper en analys av den nya TEN-T-politiken ur subsidiaritets- och flernivåstyresaspekt, samt ett antal bästa metoder som presenterats av gruppmedlemmar. Dessutom syftar ett antal politiska slutsatser till att ge en överblick över vad lokala och regionala myndigheter anser om den nya TEN-T-politiken och dess konsekvenser. En del av dessa slutsatser presenterades under en särskild tematisk workshop om subsidiariteten under Open Days den 10 oktober 2012. Workshopen leddes av Michael Schneider (DE-PPE), samordnare i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, och talare var Ismail Ertug (EU-parlamentariker, DE-PSE), Jean-Eric Paquet (direktör för det europeiska nätet för rörlighet, GD Transport och rörlighet), de två ReK-föredragandena på området Bernard Soulage (FR-PSE) och Ivan Žagar (SI-PPE), Johan Nyhus (kommunalråd i Göteborgs Stad), Mimmi von Troil (ledamot av regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen) och Anna Livieratou, som företrädde genomförandeorganet för TEN-T.

För första gången inkluderade nätverkets handlingsplan ett direkt utbyte med ReK-ledamöter, och medlemmarna i gruppen gavs möjlighet att arbeta nära samman med ReK:s föredragande.

4. Subsidiaritet i Regionkommitténs yttranden

ReK antog 71 yttranden under 2012¹⁶. Sjuttio procent av dessa (49) innehöll en tydlig hänvisning till tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i enlighet med artikel 51.2 i ReK:s arbetsordning, och i fyrtyotre procent gjordes ett klart ställningstagande till huruvida initiativet var i linje med principen.

Omkring hälften av yttrandena som inte innehöll någon hänvisning till subsidiaritet (22) antogs antingen om initiativ utan lagstiftningskaraktär (meddelanden, grönböcker eller rapporter), på initiativ av ReK (yttranden på eget initiativ) eller på begäran av kommissionen (förberedande yttranden). De två sistnämnda kategorierna av yttranden hänför sig sålunda inte till ett särskilt slutgiltigt dokument.

16

Se bilaga 2 för en översikt av yttranden antagna mellan den 1 januari och den 31 december 2012.

Sex av de yttranden som inte uppfyllde villkoren i artikel 51.2 i arbetsordningen antogs dock om lagstiftningsförslag på politikområden där rådfrågning av ReK är obligatorisk, dvs. förslag som uppfyller de formella kraven för att ReK ska kunna agera rättsligt för att upphäva dem av subsidiaritetsorsaker.

Följande yttranden antagna av ReK under 2012 är särskilt relevanta ur subsidiaritetsaspekt och en del har gett upphov till frågor om huruvida de är förenliga med subsidiaritets- och principen, eller om de till och med lett till faktiska överträdelser: Initiativytrande om *Att utveckla en europeisk kultur präglad av flernivåstyrelse: uppföljning av Regionkommitténs vitbok* (CdR 273/2011), yttrande om *förslag till förordning för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen* (CdR 4/2012), yttrande om *förslag till förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden* (CdR 5/2012), yttrande om *förslag till förordning om Europeiska socialfonden* (CdR 6/2012), yttrande om *översynen av TEN-T-riktlinjerna och Fonden för ett sammanlänkat Europa* (CdR 648/2012), yttrande om *flygplatspaketet* (CdR 649/2012), yttrande om *det sjunde miljöhandlingsprogrammet* (CdR 1119/2012), yttrande om *paketet om offentlig upphandling* (CdR 99/2012), yttrande om *dataskyddspaketet* (CdR 625/2012) och yttrande om *utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster* (CdR 1185/2012)¹⁷.

Under 2012 skedde en betydande ökning av antalet yttranden om lagstiftningsförslag (42), vilket kan ses som en fortsättning på den trend som vi såg redan 2011. I mer än hälften av dessa yttranden kommenterades initiativ på politikområden med delade befogenheter, där rådfrågning av ReK är obligatorisk. Jämfört med 2011 sker det också en stadig ökning av antalet fall där ReK:s yttranden väcker frågor om huruvida subsidiariteten uppfylls, eller till och med konstaterar att det finns bestämmelser i utkast till förslag som strider mot subsidiaritetsprincipen.

Som vi sett under tidigare år håller subsidiariteten definitivt på att bli en referenspunkt för utarbetandet av yttranden. Med tanke på ReK:s nya rättigheter och ansvarsområden bör dock alla yttranden om lagstiftningsförslag på områden där obligatorisk rådfrågning gäller innehålla en systematisk bedömning av om subsidiaritetsprincipen respekteras.

Kvaliteten på subsidiaritets hänvisningar i ReK:s yttranden skulle kunna dra nytta av den övervakningsroll som den nyligen inrättade styrgruppen för subsidiaritetsfrågor spelar. Gruppen kan fästa föredragandenas uppmärksamhet på eventuella luckor och lämna in ändringsförslag till stöd för subsidiaritets hänvisningar i utkast till yttranden som läggs fram för plenarsessionen. Medlemmarna i styrgruppen har använt denna rättighet vid ett tillfälle och lämnat in ett ändringsförslag – som stöddes av föredraganden – till yttrandet om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (CdR 1185/2012).

17

Se bilaga 3 för ytterligare information om vart och ett av dessa yttranden från ReK.

5. Slutsatser

Under 2012 ökade övervakningen av subsidiariteten tydligt från ReK:s sida genom lanseringen av en ny strategi. Med användning av korrekta övervakningsverktyg bekräftade ReK sitt övergripande synsätt att subsidiaritetsövervakningen är ett ansvar under hela utformningen av politiken. Kommittén stärkte under året sitt samarbete med EU-institutionerna – i synnerhet inom ramen för samarbetsprotokollet med Europeiska kommissionen – och med andra institutioner som är involverade i subsidiaritetskontrollen av EU-initiativ, t.ex. nationella och regionala parlament. Kommitténs yttranden avspeglar mer och mer omfattande bedömningar av om subsidiaritetsprincipen respekteras, och lägger fram förslag på hur man kan förbättra lagstiftningen.

Subsidiaritetsarbetsprogrammet 2013 är det första strukturerade försöket att övervaka EU-initiativen på ett inledande stadium. Under ledning av styrgruppen för subsidiaritetsfrågor och med bistånd från lokala och regionala subsidiaritetsakkunniga inom sakkunniggruppen för subsidiaritetsfrågor, kommer ReK definitivt att kunna ta ytterligare ansvar på området, vilket är till nytta för alla EU-medborgare.

Det behövs tid för att den nya styrstrukturen och de nya övervakningsverktygen till fullo ska bära frukt. Anordnandet av den 6:e subsidiaritetskonferensen under 2013 tillsammans med det tyska förbundsrådet i Berlin kommer att vara ett bra tillfälle för utvärdering. Institutioner på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå kommer att bjudas in för att bidra till att bedöma subsidiaritetsprincipens status och påverkan på EU:s lagstiftande under tiden efter det att Lissabonfördraget trädde i kraft.

Anordnandet av nästa subsidiaritetskonferens i samarbete med det tyska förbundsrådet i dess lokaler är en tydlig signal. De nationella parlamenten och Regionkommittén bör, i egenskap av erkända väktare av subsidiaritetsprincipen enligt fördragen, förena sina krafter för att bedöma EU-initiativ ur sina olika perspektiv. ReK engagerar sig starkt för att verka i denna riktning, och vid konferensen kommer man att undersöka hur detta mål kan uppnås.

*

* *

Bilaga 1

Förteckning över samarbetsparter i ReK:s nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen

141 samarbetsparter den 31 december 2012

Parlament eller församlingar som företräder regioner med lagstiftningsbefogenheter

Niederösterreichs delstatsparlament	Österrike
Burgenlands delstatsparlament	Österrike
Kärntens delstatsparlament	Österrike
Tyrolens delstatsparlament	Österrike
Vorarlbergs delstatsparlament	Österrike
Flamländska regionparlamentet	Belgien
Vallonska regionparlamentet	Belgien
Huvudstadsregionen Bryssels parlament	Belgien
Belgiens franskspråkiga gemenskaps parlament	Belgien
Ålands lagting	Finland
Bayerns delstatsparlament	Tyskland
Baden-Württembergs delstatsparlament	Tyskland
Hessens delstatsparlament	Tyskland
Nordrhein-Westfalens delstatsparlament	Tyskland
Niedersachsens delstatsparlament	Tyskland
Sachsen-Anhalts delstatsparlament	Tyskland
Schleswig-Holsteins delstatsparlament	Tyskland
Thüringens delstatsparlament	Tyskland
Hamburgs delstatsparlament	Tyskland
Regionfullmäktige i Emilia-Romagna	Italien
Regionfullmäktige i Marche	Italien
Regionfullmäktige i Sardinien	Italien
Regionfullmäktige i Toscana	Italien
Regionfullmäktige i den autonoma provinsen Trento	Italien
Regionfullmäktige i Friulien – Venezia Giulia	Italien
Regionfullmäktige i Abruzzerna	Italien
Regionfullmäktige i Kalabrien	Italien
Regionfullmäktige i Piemonte	Italien
Regionfullmäktige i Azorerna	Portugal
Regionfullmäktige i Madeira	Portugal
Regionfullmäktige i Asturien	Spanien
Baskiens regionala parlament	Spanien
Kanarieöarnas regionparlament	Spanien

Kataloniens regionala parlament	Spanien
Regionparlamentet i Extremadura	Spanien
Regionparlamentet i Galicien	Spanien
Regionparlamentet i Navarra	Spanien
Walesiska nationalförsamlingen	Förenade kungariket
Nordirlands parlamentariska församling	Förenade kungariket

Regeringar eller myndigheter som företräder regioner med lagstiftningsbefogenheter

Niederösterreichs delstatsregering	Österrike
Kommunstyrelsen i Wien	Österrike
Steiermarks delstatsregering	Österrike
Vorarlbergs delstatsregering	Österrike
Oberösterreichs delstatsregering	Österrike
Den flamländska regionregeringen	Belgien
Bayerns delstatsregering	Tyskland
Hessens delstatsregering	Tyskland
Niedersachsens delstatsregering	Tyskland
Sachsens delstatsregering	Tyskland
Rheinland-Pfalzs delstatsregering	Tyskland
Hamburgs delstatsparlament	Tyskland
Abruzzernas regionregering	Italien
Regeringen i provinsen Bolzano/Bozen, Sydtyrolen	Italien
Lombardiets regionregering	Italien
Piemontes regionregering	Italien
Venetiens regionregering	Italien
Emilia-Romagnas regionregering	Italien
Azoreernas regionregering	Portugal
Madeiras regionregering	Portugal
Baskiens regering	Spanien
Kanarieöarnas regering	Spanien
Galiciens regionregering	Spanien
Madrids regionregering	Spanien
Valencias regionregering	Spanien
Murcias regionregering	Spanien
Asturiens regionregering	Spanien
Skottlands regering	Förenade kungariket

Lokala eller regionala myndigheter
utan lagstiftningsbefogenheter

Staden Sofia	Bulgarien
Staden Zlín	Tjeckien
Auvergnes regionförsamling	Frankrike
Stadsgemenskapen Dunkerque	Frankrike
Departementsstyrelsen i Eure	Frankrike
Staden Augsburg	Tyskland
Erlangens kommun	Tyskland
Patras kommun	Grekland
Staden Budapest	Ungern
Provinsen Alessandria	Italien
Radvilišus distriktskommun	Litauen
Flevolands provinsregering	Nederländerna
Nätverksstaden Twente – omfattande kommunerna Almelo, Borne, Hengelo, Enschede och Oldenzaal	Nederländerna
Provinsen Overijssel	Nederländerna
Staden Łódź	Polen
Regionpresidentens kansli, Łódź	Polen
Regionpresidentens kansli, Wielkopolska	Polen
Pommerns regionparlament	Polen
Regionpresidentens kansli, Mazowieckie	Polen
Śląskies regionregering	Polen
Staden Tavira	Portugal
Staden Hunedoara	Rumänien
Regionförsamlingen i Galati	Rumänien
Den autonoma regionregeringen i Košice	Slovakien
Självstyrande regionen Nitra	Slovakien
Staden Izola	Slovenien
Provinsfullmäktige i Barcelona	Spanien
Autonoma staden Ceuta	Spanien
Staden Madrid	Spanien
Göteborg	Sverige
Västra Götalandsregionen	Sverige
Region Skåne	Sverige

Sammanlutningar av lokala och/eller regionala myndigheter

Arco Latino	Europeisk sammanslutning
Europeiska regionförsamlingen	Europeisk sammanslutning
Förbundet för europeiska gränsregioner	Europeisk sammanslutning
Konferensen för europeiska regioner med lagstiftningsbefogenheter (CALRE)	Europeisk sammanslutning
Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter (CEMR)	Europeisk sammanslutning
Eurocities	Europeisk sammanslutning
REGLEG	Europeisk sammanslutning
Delstatspresidenternas konferens i Österrike	Österrike
Cyperns kommunförbund	Cypern
Danske Regioner	Danmark
Kommunernes Landsforening	Danmark
Finlands kommunförbund	Finland
Sammanlutningen för borgmästare och folkvalda i Lozère	Frankrike
Konferensen för städer i Atlantbågen	Frankrike
Frankrikes regionförbund	Frankrike
Sammanlutningen för tyska städer och kommuner	Tyskland
De tyska förvaltningsdistriktens förbund	Tyskland
Grekiska sammanslutningen för departementsförsamlingar	Grekland
AICCRE – Italienska sektionen i Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter	Italien
Konferensen för Italiens regionala parlament	Italien
Italiens provinsförbund	Italien
Förbundet för kommunala och regionala myndigheter i Lettland	Lettland
Litauiska kommunförbundet	Litauen
Nederländernas provinsförbund	Nederländerna
Nederländernas kommunförbund	Nederländerna
Rumäniens kommunförbund	Rumänien
Rumänska sammanslutningen för städer	Rumänien
Nationella unionen för distrikt	Rumänien
Aragóns kommunförbund	Spanien
Sammanlutningen för provinser och kommuner i Extremadura	Spanien
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)	Sverige
Förbundet för skotska lokala myndigheter (COSLA)	Förenade kungariket

Nationella delegationer inom Regionkommittén

Irländska delegationen vid ReK	Irland
Luxemburgska delegationen vid ReK (Syvicol)	Luxemburg
Maltesiska delegationen vid ReK	Malta
Rumänska delegationen vid ReK	Rumänien
Förenade kungarikets delegation vid ReK	Förenade kungariket

Nationella parlament

Österrikes förbundsrad (Bundesrat)	Österrike
Frankrikes senat	Frankrike
Greklands parlament	Grekland
Italiens senat	Italien
Portugisiska nationalförsamlingen	Portugal

Bilaga 2: Översikt över yttranden antagna mellan den 1 januari och den 31 december 2012

ReK-utskott	Antal yttranden antagna från den 1 januari 2012 till 31 december 2012	Antal yttranden om lagstiftningsförslag	Antal yttranden med uttryckliga hänvisningar till subsidiariteten (artikel 51.2)*	Antal yttranden med bedömningar av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Antal antagna yttranden inom ett politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt	
						Lagstiftningsförslag	Förslag utan lagstiftningskaraktär
CIVEX	12	5	10	3	1	0	0
COTER	14	10	9	6	1	10	2
ECOS	13	9	8	5	3	2	1
EDUC	10	7	10	8	0	4	2
ENVE	12	4	9	7	3	4	7
NAT	9	6	3	2	0	2	1
BUDG	1	1	0	0	0	0	0
TOTALT	71	42	49	31	8	22	13

* Artikel 51.2 i Regionkommitténs arbetsordning, där det anges att "kommitténs yttranden ska innehålla en uttrycklig hänvisning till tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna", trädde i kraft den 10 januari 2010.

CIVEX

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ¹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
Yttrande på eget initiativ CdR 273/2011 fin (CIVEX)	16 februari i 2012	Att utveckla en europeisk kultur präglad av flernivåstyre: uppföljning av Regionkommitténs vitbok	Nej	Nej	Nej	Ej tillämpligt ¹⁹	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 274 final 18.5.2011 COM(2011) 275 final 18.5.2011 COM(2011) 276 final 18.5.2011 CdR 197/2011 fin (CIVEX)	16 februari i 2012	Yttrande om lagstiftningspaket om brottsoffers rättigheter	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)

¹⁸ Under lagstiftningsförandet.

¹⁹ Eftersom yttrandet är en bedömning av flernivåstyre inom EU är subsidiaritetsprincipen en övergripande angelägenhet, och en bedömning av uppfyllandet av principen är därmed inte relevant.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ¹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2011) 455 final CdR 199/2011 fin (CIVEX)	15 februari i 2012	Den nya europeiska agendan för integration	Nej	Nej	Ja ²⁰	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 637 final 13.10.2011 CdR 364/2011 fin (CIVEX)	16 februari i 2012	Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre styrning)
COM(2011) 666 final CdR 365/2011 fin (CIVEX)	3 maj 2012	Yttrande om "Strategi för utvidgningen och huvudfrågor 2011–2012" (meddelande)	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, flernivåstyre)
COM(2011) 735 final CdR 10/2012 fin (CIVEX)	3 maj 2012	Yttrande om "Grönbok om familjeåterförening"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, flernivåstyre)
COM(2011) 743 final CdR 9/2012 fin (CIVEX)	18 juli 2012	Yttrande om meddelande från kommissionen om "En övergripande strategi för migration och rörlighet"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)

²⁰

Även om det inte teknisk sett faller inom ramen för en konsekvensbedömning, var målet med detta samråd att förse Europeiska kommissionen (GD Inrikes frågor) med bidrag från lokala och regionala myndigheter med hänsyn till den andra europeiska agendan för integration som då höll på att utarbetas. Rapporten om samrådet skickades tillsammans med alla andra inkomna bidrag till Europeiska kommissionen genom ett brev från ReK:s generalsekreterare den 25 maj 2011. Resultaten från samrådet användes även av Dimitrios Kalogeropoulos (EL–PPE) i utarbetandet av hans utkast till yttrande.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ¹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2011) 835 final CdR 11/2012 fin (CIVEX)	18 juli 2012	Yttrande om meddelande från kommissionen om ökad solidaritet inom EU på asylområdet: En EU-agenda för bättre ansvarsfördelning och ökat ömsesidigt förtroende	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)
COM(2011) 749 final COM(2011) 750 COM(2011) 751 COM(2011) 752 COM(2011) 753 CdR 12/2012 fin (CIVEX)	18 juli 2012	Yttrande om "EU:s finansieringsinstrument för inrikes frågor"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 758 COM(2011) 759 COM(2011) 884 CdR 13/2012 fin (CIVEX)	18 juli 2012	Yttrande om "EU:s finansieringsinstrument inom området för rättvisa och medborgarskap"	Ja	Nej, med undantag för art. 168.4 (säkerhetsåtgärder för folkhälsan)	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning)
COM(2011) 837, 838, 839, 840, 842, 843, 844, 865 final CdR 732/2012 (CIVEX)	9 oktober 2012	Yttrande om "Europa i världen: en ny strategi för att finansiera EU:s yttre åtgärder"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ¹⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämmande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning
COM(2011) 293, 308 final COM(2012) 85 final CdR 1269/2012 (CIVEX)	10 oktober 2012	Yttrande om "Paketet om skydd av den legala ekonomin"	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet)

COTER

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²¹	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 610 final CdR 371/2011 (COTER)	15 februari 2012	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) för att förtydliga, förenkla och förbättra bildandet och genomförandet av sådana grupperingar	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning, flernivåstyre)

²¹ Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²¹	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 615 final CdR 4/2012 (COTER)	3 maj 2012	Yttrande om förslag till förordning för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen	Ja	Ja	Nej	Ja (bristande efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 614 final CdR 5/2012 (COTER)	3 maj 2012	Yttrande om förslag till förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden	Ja	Ja	Nej	Ja (uppmanar Europeiska kommissionen att granska förslaget till förordning och ta mer hänsyn till subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning)
COM(2011) 607 final CdR 6/2012 (COTER)	3 maj 2012	Yttrande om förslag till förordning om Europeiska socialfonden	Ja	Ja	Nej	Ja (bristande efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning)
COM(2011) 612 final CdR 7/2012 (COTER)	3 maj 2012	Yttrande om förslag till förordning om Sammanhållningsfonden	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, flernivåstyre)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²¹	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 650 final CdR 8/2012 (COTER)	3 maj 2012	Yttrande om "Översyn av lagstiftningen om transeuropeiska nät"	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet)
Förberedande yttrande CdR 650/2012 (COTER)	19 juli 2012	Yttrande om "Framtidens städer: ekologiskt och socialt hållbara städer"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (flernivåstyre)
COM(2011) 611 final – 2011/0273 (COD) CdR 647/2012 (COTER)	19 juli 2012	Yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete"	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²¹	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM (2011) 665 och COM (2011) 659 CdR 648/2012 (COTER)	19 juli 2012	Yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa"	Ja	Ja	Ja (riktat samråd från den 29 november 2011 till den 15 januari 2012, nämns i yttrandet)	Ja (efterlevnad)	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 823 final COM(2011) 828 final COM(2011) 824 final COM(2011) 827 final CdR 649/2012 (COTER)	19 juli 2012	Yttrande om "Flygplatspaketet"	Ja	Ja	Nej	Ja (bristande efterlevnad)	Nej
COM(2012) 128 final CdR 1272/2012 (COTER)	10 oktober 2012	Yttrande om "EU:s reviderade strategi för Östersjöområdet"	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja (flernivåstyre)
SWD(2012) 106 final CdR 1683/2012 (COTER)	29 november 2012	Yttrande om "En europeisk uppförandekod för partnerskap"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, flernivåstyre)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²¹	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
CdR 1684/2012 (COTER)	29 november 2012	Yttrande om lokalt ledd utveckling	Nej	Ja ²²	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2012) 496 final CdR 2027/2012 (COTER)	29 november 2012	Yttrande om "En gemensam strategisk ram"	Ja	Ja	Nej (samråd med Europa 2020-plattformen)	Nej	Ja (proportionalitet, flernivåstyre)

²²

När det gäller ekonomisk, social och territoriell sammanhållning beror detta på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

ECOS

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
Yttrande på eget initiativ COM(2011) 594 final CdR 332/2011 (ECOS)	15 februari 2012	Ett gemensamt system för en skatt på finansiella transaktioner och ändring av direktiv 2008/7/EG	Ja	Nej	Nej	Ja (efterlevnad)	Nej
Skrivelse från kommissionen den 28 oktober 2011 Förberedande yttrande CdR 333/2011 (ECOS)	15 februari 2012	Barnfattigdom	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Förberedande yttrande CdR 56/2012 (ECOS)	4 maj 2012	Yttrande om "Aktivt åldrande: innovation – smart hälsa – bättre liv"	Nej	Nej	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet, flernivåstyre)

²³ Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 609 final CdR 335/2011 (ECOS)	3 maj 2012	Yttrande om "Europeiska unionens program för social förändring och social innovation"	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Förberedande yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om <i>Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020)</i> " COM(2011) 608 final CdR 334/2011 (ECOS)	3 maj 2012	Yttrande om "Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020)"	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (flernivåstyre)
COM(2011) 685 final COM(2011) 684 final COM(2011) 683 final COM(2011) 681 final CdR 14/2012 (ECOS)	19 juli 2012	Yttrande om "Paketet 'sociala företag'"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, administrativa bördor)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 897 final CdR 100/2012 (ECOS)	19 juli 2012	Yttrande om "Tilldelning av koncessioner"	Ja	Nej	Ja (första samråd, systemet för tidig varning via REGPEX)	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning)
COM(2011) 834 final CdR 98/2012 (ECOS)	9 oktober 2012	Yttrande om "Program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag (2014–2020)"	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej
COM(2012) 55 final CdR 747/2012 (ECOS)	10 oktober 2012	Yttrande om "Vitbok – en agenda för tillräckliga, trygga och långsiktigt bärkraftiga pensioner"	Nej	Nej	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet)
COM(2011) 895, 892 final CdR 99/2012 (ECOS)	9 oktober 2012	Yttrande om "Paketet om offentlig upphandling"	Ja	Nej	Ja (första samråd, systemet för tidig varning via REGPEX)	Ja (bristande efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, administrativa bördor)
COM(2012) 209 final CdR 1528/2012 (ECOS)	29 november 2012	Yttrande om "Modernisering av det statliga stödet i EU"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²³	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2012) 131 final COM(2012) 130 final CdR 1185/2012 (ECOS)	29 november 2012	Yttrande om "Utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster"	Ja	Nej ²⁴	Ja ²⁵	Ja (bristande efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)
COM(2012) 35 final CdR 1364/2012 (ECOS)	29 november 2012	Yttrande om "Stadga för europeiska stiftelser"	Ja	Nej	Nej (dock publicering av synpunkter på REGPEX)	Nej	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning)

²⁴ Enligt den rättsliga grund som väljs av kommissionen (art. 352 i EUF-fördraget)

²⁵ Skrivelse av den 9 juli 2012 från föredraganden till medlemmarna i subsidiaritetsnätverket där de ombeds besvara ett antal frågor.

EDUC

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁶	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
Yttrande på eget initiativ CdR 191/2011 (EDUC).	15 februari 2012	Framtiden för programmet Europeisk kulturhuvudstad	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
COM(2011) 567 final CdR 290/2011 (EDUC)	16 februari 2012	Modernisering av högre utbildning	Nej	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)
COM(2011) 788 final CdR 400/2011 (EDUC)	4 maj 2012	Yttrande om "Erasmus för alla" – förslag till förordning	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning)
COM(2011) 657 final CdR 399/2011 (EDUC)	4 maj 2012	Yttrande om "Transeuropeiska telekommunikationsnät" – förslag till förordning	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet)
COM(2011) 785 final CdR 401/2011 (EDUC)	19 juli 2012	Yttrande om "Kreativa Europa"	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning)

²⁶

Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁶	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämmande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 809 final CdR 402/2011 (EDUC)	19 juli 2012	Yttrande om Horisont 2020 (ramprogrammet för forskning och innovation)	Ja	Nej	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet, bättre lagstiftning)
COM(2012) 9, 10, 11 final CdR 625/2012 (EDUC)	10 oktober 2012	Yttrande om "Dataskyddspaketet"	Ja	Nej	Nej, dock publicering av regionala parlaments synpunkter på REGPEX	Ja (bristande efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)
COM(2011) 877, 882 final CdR 626/2012 (EDUC)	10 oktober 2012	Yttrande om "Översynen av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och öppna uppgifter"	Ja	Nej	Nej, dock publicering av regionala parlaments synpunkter på REGPEX	Ja (efterlevnad)	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, flernivåstyre)
COM(2012) 60 final CdR 1112/2012 (EDUC)	30 november 2012	Yttrande om "Innovation för hållbar tillväxt: en bioekonomi för Europa"	Nej	Nej ²⁷	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (flernivåstyre)

²⁷

När det gäller forskning/innovation, jordbruk, industrins konkurrenskraft. Obligatoriskt samråd för miljöfrågor beror på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁶	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2012) 407 final CdR 2077/2012 (EDUC)	30 november 2012	Yttrande om förslag till beslut om inrättande av en unionsinsats för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad för åren 2020 till 2033	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Nej

ENVE

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 321 final CdR 190/2011 (ENVE)	16 februari 2012	Rapport från kommissionen till Europa-parlamentet och rådet om genomförandet av direktivet om omgivningsbuller i enlighet med artikel 11 i direktiv 2002/49/EG	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, flernivåstyre)
Remiss från det danska ordförandeskapet av den 12 januari 2012. CdR 85/2012 (ENVE)	4 maj 2012	Yttrande om energieffektivitet i städer och regioner, med fokus på skillnaderna mellan landsbygdsområden och städer	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej

28

Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
Skrivelse från Europeiska kommissionens vice ordförande av den 19 juli 2011 CdR 329/2011 (ENVE)	3 maj 2012	Förberedande yttrande om "Översynen av EU:s politik i fråga om luftkvalitet och utsläpp"	Ej tillämpligt (inte än, lagstiftningsförslagen har ännu inte lagts fram)	Ja	Ja (riktat samråd från den 18 oktober till den 2 december 2011, nämns i yttrandet)	Nej	Ja (flernivåstyre)
COM(2011) 874 final – 2011/0428 COD CdR 86/2012 (ENVE)	19 juli 2012	Yttrande om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (Life)	Ja	Ja	Ja (inom ramen för samråd om konsekvensbedömning under den förberedande lagstiftningsfasen 2011)	Ja	Ja (proportionalitet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 658 final - 2011/0300 (COD) CdR 20/2012 (ENVE)	19 juli 2012	Yttrande om förslag till förordning om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Nej

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 789 final CdR 87/2012 (ENVE)	19 juli 2012	Yttrande om förslag till förordning om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 885 final – CdR 88/2012 (ENVE)	10 oktober 2012	Yttrande om "Energifärdplan för 2050"	Nej	Ja ²⁹	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning, flernivåstyre)

²⁹

När det gäller energi- eller miljöfrågor beror detta på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
Yttrande på eget initiativ CdR 89/2012 (ENVE)	10 oktober 2012	Yttrande om "Regionspecifika strategier med inriktning på klimatförändringen inom EU, med bergsregionerna som exempel"	Nej	Ja ³⁰	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet)
Remiss från EU:s ordförandeskap CdR 1751/2012 (ENVE)	10 oktober 2012	Yttrande om "Anpassning till klimatförändringarna och regionala åtgärder – kustregioner"	Nej	Ja ³¹	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet, flernivåstyre)

30 När det gäller energi- eller miljöfrågor beror detta på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

31 När det gäller energi- eller miljöfrågor beror detta på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ²⁸	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2012) 95 final CdR 1119/2012 (ENVE)	30 november 2012	Yttrande "Mot ett sjunde miljöhandlingsprogram: bättre genomförande av EU:s miljölagstiftning"	Nej	Ja	Ja (riktat samråd, nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen mellan den 25 maj och den 6 juli 2012)	Ja	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD) CdR 1120/2012 (ENVE)	30 november 2012	Yttrande om "Prioriterade ämnen på vattenpolitikens område"	Ja	Ja	Nej (dock publicering av synpunkter på REGPEX)	Ja (efterlevnad)	Ja (proportionalitet)
COM(2012) 46 final CdR 1121/2012 (ENVE)	30 november 2012	Yttrande om genomförandet av den temainriktade strategin för markskydd och pågående insatser	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet, proportionalitet, bättre lagstiftning, administrativa bördor)

NAT

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ³²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 709 final CdR 67/2012 (NAT)	4 maj 2012	Yttrande om förslag till förordning om "Program för hälsa och tillväxt: det tredje fleråriga programmet för EU-åtgärder på hälsoområdet för perioden 2014–2020"	Ja	Ja	Nej	Ja (efterlevnad)	Ja (bättre lagstiftning, administrativa bördor)
COM(2011) 707 final CdR 66/2012 (NAT)	4 maj 2012	Yttrande om förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett konsumentprogram 2014–2020	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)

³²

Under lagstiftningsförfarandet.

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ³²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 625 final/2, COM(2011) 626 final/2, COM(2011) 627 final/2, COM(2011) 628 final/2, COM(2011) 629 final, COM(2011) 630 final, COM(2011) 631 final CdR 65/2012 (NAT)	4 maj 2012	Yttrande om förslag om reformer av den gemensamma jordbrukspolitik en och landsbygdsutvecklingen efter 2013	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja (subsidiaritet, bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 416 final - COM(2011) 417 final - COM(2011) 418 final - COM(2011) 424 final - COM(2011) 425 final CdR 239/2011 (NAT)	4 maj 2012	Yttrande om "Lagstiftningsförslag om reformen av den gemensamma fiskeripolitiken"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (proportionalitet, goda styresformer)
COM(2011) 934 final CdR 740/2012 (NAT)	19 juli 2012	Yttrande om en civilskyddsmekanism för unionen	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning, flernivåstyre)
COM(2011) 804 final CdR 34/2012 (NAT)	9 oktober 2012	Yttrande om "Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)"	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning, flernivåstyre)

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ³²	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat omnämnande av subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning?
COM(2011) 782 final CdR 741/2012 (NAT)	9 oktober 2012	Yttrande om "Utarbetande av en marin strategi för Atlantområdet"	Nej	Ja ³³	Nej	Nej	Ja (flernivåstyre)
COM(2012) 79 final CdR 1749/2012 (NAT)	30 november 2012	Yttrande om "Europeiska innovationspartnerskapet: produktivitet och hållbarhet inom jordbruket"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (flernivåstyre)
COM(2012) 225 final CdR 1750/2012 (NAT)	29 november 2012	Yttrande om "En strategi för konsumentpolitiken i EU – Att öka förtroendet och tillväxten"	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja (subsidiaritet, proportionalitet)

³³

När det gäller territoriell sammanhållning beror detta på varje eventuellt kommande lagstiftningsförslags rättsliga grund.

BUDG

Översikt över yttranden antagna mellan 1 januari 2012 och 31 december 2012

Yttrandets referensnummer	Datum	Titel	Lagstiftningsförslag?	Politikområde där samråd med ReK är obligatoriskt ³⁴	Samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen	Innehåller yttrandet en bedömning av uppfyllande av subsidiaritetsprincipen?	Annat hänvisande till subsidiaritet / proportionalitet / bättre lagstiftning i yttrandet?
COM(2012) 42 final COM(2012) 388 final CdR 1777/2012 (BUDG)	9 oktober 2012	Yttrande om "Ny flerårig budgetram efter 2013"	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja (bättre lagstiftning)

³⁴

Under lagstiftningsförfarandet.

Bilaga 3

YTTRANDEN AV SÄRSKILT INTRESSE PÅ OMRÅDET SUBSIDIARTIET OCH PROPORTIONALITET SOM ANTOGS UNDER 2012

- 1. Yttrande på eget initiativ om "Att utveckla en europeisk kultur präglad av flernivåstyre: uppföljning av Regionkommitténs vitbok"**
(CdR 273/2011, antaget den 15 februari 2012)

I detta yttrande bekräftade man de politiska åtaganden som ReK gjorde i sin vitbok om flernivåstyre, antagen den 17 juni 2009³⁵, och man fokuserade också på ett antal politiska principer och riktlinjer för att garantera att kommitténs projekt på temat "Bygga Europa i partnerskap" genomförs.

I yttrandet utvecklades framför allt tanken att begreppet flernivåstyre bygger på "samordnade insatser av unionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna. Flernivåstyre grundar sig på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och på det partnerskap som konkretiseras i form av ett funktionellt och institutionaliserat samarbete vars mål är att utforma och genomföra Europeiska unionens politik". Dessutom betonades kopplingen mellan flernivåstyre och subsidiaritet, där den senare handlar om de olika myndighetsnivåernas befogenheter medan den förra fokuserar på samspelet mellan dem.

I yttrandet påpekade Regionkommittén att den har tagit initiativ till införandet av en resultattavla för flernivåstyre på EU-nivå som varje år ska mäta hur denna styresforms huvudprinciper och mekanismer har beaktats i EU:s politiska cykel. ReK har också åtagit sig att utarbeta en EU-stadga för flernivåstyre för att dels se till att ett samförstånd om EU:s styresformer blir en del av unionens värdegrund, dels främja ett större deltagande av lokala och regionala myndigheter i den demokratiska processen inom EU.

- 2. Yttrande om "Förslag till allmän förordning för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen"**
(COM(2011) 615 final, CdR 4/2012, antaget den 3 maj 2012)

I yttrandet välkomnade ReK att "ESF bibehålls inom ramen för sammanhållningspolitiken som ett grundläggande instrument för sysselsättning, kompetenshöjning och social inkludering", men påpekade samtidigt att "valet av investeringsprioriteringar och fördelningen av strukturfondsmedel mellan Eruf och ESF bör göras av regionerna och behöriga lokala myndigheter, i enlighet med subsidiaritetsprincipen".

³⁵ Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre, CdR 89/2009 fin.

I en av ändringsrekommendationerna avseende kommissionens förslag specificerade man följaktligen att "i enlighet med subsidiaritetsprincipen ska förvaltningsmyndigheterna själva välja vilka tematiska mål och investeringsprioriteringar de vill koncentrera det totala EU-stödet på". I motiveringen till ändringsrekommendationen förklarade man att ReK visserligen ställer sig bakom principen att koncentrera merparten av resurserna på ett begränsat antal tematiska mål eller investeringsprioriteringar, men att kommittén samtidigt anser att "valet av dessa mål och prioriteringar bör överlämnas till förvaltningsmyndigheterna, på grundval av en lokal anpassning av målen i Europa 2020-strategin och den gemensamma strategiska ramen".

I yttrandet avvisade ReK "den planerade ackrediteringen av förvaltnings- och tillsynsmyndigheter", och framhöll vidare: "Att genomförandet av sammanhållningspolitiken hanteras av medlemsstaterna ligger i linje med subsidiaritetsprincipen i EU" och "En ackreditering av statliga myndigheter genomförd av andra statliga myndigheter har inget förvaltningsrättsligt stöd i vissa medlemsstater och innebär ett intrång i rätten att bestämma hur arbetet organiseras".

3. Yttrande om "Förslag till förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden" (COM(2011) 614 final, CdR 5/2012, antaget den 3 maj 2012)

I yttrandet framförde ReK åsikten att "kommissionens förslag till förordning inskränker i alltför hög grad Erufs stödmöjligheter och ger inte medlemsstaterna och regionerna det regional- och strukturpolitiska spelrum som de behöver för att kunna ta hänsyn till målen med fördraget och samtidigt också Europa 2020-strategin med åtgärder som passar territoriellt", samt att "detta innebär inskränkta möjligheter att skapa integrerade territoriella utvecklingsstrategier med stöd från Eruf, strategier där hänsyn tas till områdenas starka sidor och behov och där man just därigenom gör en stor insats för att öka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen".

På ett mer generellt plan påpekades i yttrandet att man i förhandlingarna borde ta ännu större hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, så att Eruf-stödet "inte blir centraliserat, överreglerat och ännu mer byråkratiskt". Mot bakgrund av detta uppmanades kommissionen i yttrandet att i dialog med rådet och Europaparlamentet omarbeta förslaget till förordning därefter.

4. Yttrande om "Förslag till förordning om Europeiska socialfonden" (COM(2011) 607 final, CdR 6/2012, antaget den 3 maj 2012)

I yttrandet påpekade kommittén att den anser att kommissionens förslag är bekymrande på flera punkter, till exempel i fråga om den tematiska koncentrationen, "eftersom de kommer att minska möjligheterna att skraddarsy ESF-stödet i förhållande till enskilda regioners särskilda behov och förutsättningar. Dessa kan komma i konflikt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna".

Därefter erinrade Regionkommittén om att "kommissionen enligt fördragen måste respektera subsidiaritetsprincipen (som är ett område av särskilt intresse för ReK), eftersom det enligt artikel 2 i *Protokoll om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna* föreskrivs att vid rådfrågningarna av kommittén inom ramen för antagandet av en rättsakt 'ska i förekommande fall den lokala och regionala dimensionen av de planerade åtgärderna beaktas'. Vidare anges i artikel 5 i

samma protokoll att kommissionens förslag måste åtföljas av en motivering. Eftersom det nuvarande förslaget inskränker sig till en ofta generell och vag maning om att det krävs effektivitet i ESF:s insatser kan detta krav knappast anses vara uppfyllt."

Vidare påpekade ReK att förslaget inte var förenligt med subsidiaritetsprincipen när det gäller den metod och det förfarande som valts för att uppnå målet i fråga om tematisk koncentration: "Även om kommittén välkomnar strävan efter inriktning på tematiska mål, motsätter den sig det sätt och det förfarande som kommissionen har valt för att uppfylla detta mål, dvs. bestämmelserna i artikel 4.3 i förslaget till ESF-förordning. Den obligatoriska karaktären och de särskilt höga procentsatserna för tillgängliga anslag i varje operativt program, som rör sig mellan 80 % och 60 % per regionkategori i upp till fyra av de totalt arton prioriterade investeringarna, är som tidigare påpekats inte förenliga med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, eftersom det kan visa sig att de inte räcker till för att täcka alla regioners särskilda behov och prioriteringar."

5. Yttrande om "Översyn av lagstiftningen om transeuropeiska nät" och yttrande om "Fonden för ett sammanlänkat Europa"

(COM(2011) 650, COM(2011) 665 och COM(2011) 659; CdR 8/2012 och CdR 648/2012, antagna den 3 maj respektive den 19 juli 2012)

År 2012 fokuserade handlingsplanen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen på dessa två yttranden och därmed möjliggjordes för första gången ett direkt utbyte mellan ReK:s föredragande och nätverkets medlemmar. I början av året anordnades dessutom ett riktat samråd om Fonden för ett sammanlänkat Europa med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen. Avslutningsvis närvarade Bernard Soulage (FR–PSE) och Ivan Žagar (SL–PPE), som båda var föredragande för ovannämnda ReK-yttranden, vid den tematiska subsidiaritetsworkshop som hölls under Open Days 2012. ReK har uttalat sitt stöd för dessa två initiativ och betonat vikten av att involvera de lokala och regionala myndigheterna i alla faser av de olika förfarandena.

6. Yttrande om "Flygplatspaketet"

(COM(2011) 823 final, COM(2011) 828 final, COM(2011) 824 final, COM(2011) 827 final, CdR 649/2012, antaget den 19 juli 2012)

I yttrandet konstaterade ReK att kommissionens förslag bryter mot subsidiaritetsprincipen på flera punkter.

Kommittén höll med om att man "inom ramen för den väl avvägda strategin bör välja den kostnadseffektivaste åtgärden för att uppnå målen för bullerminskning, men anser att kommissionens föreslagna granskningsrätt överstiger kommissionens befogenheter enligt subsidiaritetsprincipen. Driftsrestriktioner måste fastställas av de regionala myndigheterna med hänsyn till den lokala situationen och de lokala särdragen. Att ge kommissionen ytterligare granskningsrätt är varken nödvändigt eller proportionerligt".

Följaktligen strök ReK artikel 10 om driftsrestriktioner i kommissionens förslag med följande motivering: "I sin nuvarande lydelse kan artikel 10 innebära ett ifrågasättande av regionala medlingsöverenskommelser. Dessa överenskommelser mellan flygplatserna, den berörda regionen och medborgarna nås ofta efter år av svåra och tröttande förhandlingar. Tyska förbundsrådet, österrikiska förbundsrådet, franska senaten och nederländska första kammaren har konstaterat att kommissionens granskningsrätt enligt artikel 10 strider mot EU:s subsidiaritetsprincip."

Vidare ansåg Regionkommittén att "förslaget om att Europeiska kommissionen ska kunna fastställa enskilda 'flygplatser som ingår i nätverket', och på så sätt kräva att medlemsstaterna ska ge dessa flygplatser en separat och specifik behandling, överstiger kommissionens befogenheter i enlighet med subsidiaritetsprincipen".

7. Yttrandet "Mot ett sjunde miljöhandlingsprogram: Bättre genomförande av EU:s miljölagstiftning"

(COM(2012) 95: Större nytta av EU:s miljöåtgärder: att stärka förtroendet genom bättre kunskap och reaktionsförmåga, CdR 1119/2012, antaget den 30 november 2012)

Yttrandets föredragande, Nilgun Canver (UK–PSE), drog nytta av resultatet av ett riktat samråd med nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen som pågick från den 25 maj till den 6 juli 2012. I yttrandet konstaterade ReK att kommissionen inte gör någon bedömning av de olika alternativ som föreslås i meddelandet (COM(2012) 95) med avseende på deras förenlighet med subsidiaritetsprincipen. ReK framhöll dessutom att de alternativ som presenteras i meddelandet "inte är tillräckligt genomtänkta för att ReK ska kunna bilda sig en slutlig åsikt, eftersom mycket beror på om (och hur) kommissionen beslutar att gå vidare med dem".

Med detta förbehåll konstaterade man i yttrandet att bidragen från kommitténs nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen "på ett allmänt sätt visar att det inte är sannolikt att de alternativ som presenteras i meddelandet, när de är fullt utformade, kommer att utgöra en väsentlig överträdelse av subsidiaritetsprincipen". Man påpekade dock även att "om det finns stöd för en uppgradering av den nuvarande ramen för tillsyn kan man stöta på motstånd från övervakningsnätverkets sida mot att göra detta bindande och mot att inrätta en europeisk kontrollmyndighet. På samma sätt kan en del medlemmar i övervakningsnätverket, även om det finns stöd för kriterierna för medlemsstaternas klagomålshantering, föredra att dessa är icke-bindande rekommendationer. Det förefaller dock finnas acceptans för att EU bör fastställa villkoren för effektiv tillgång till nationella domstolar när det gäller EU:s miljölagstiftning".

8. Yttrande om "Paketet om offentlig upphandling" och yttrande om "Tilldelning av koncessioner"

(COM(2011) 895 och 896 final, CdR 99/2012, antaget den 9 oktober 2012, och COM(2011) 897 final, CdR 100/2012, antaget den 19 juli 2012)

Vid utarbetandet av dessa två yttranden drog man nytta av att ReK för första gången anordnade ett samordnat samråd med regionala parlament och regeringar via REGPEX. Partnerna ombads att inkomma med sina ståndpunkter under perioden för tidig varning, från den 11 januari till den 8 mars 2012. En rapport utarbetades, och i denna analyserades och sammanfattades bidragen från tolv av partnerna inom nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och dessutom hänvisade man till välgrundade yttranden som antagits av de nationella parlamenten under samma period. Rapporten vidarebefordrades till ReK:s två föredragande för detta lagstiftningspaket, Henk Kool (NL–PSE) för yttrandet om koncessioner och Catarina Segersten-Larsson (SV–PPE) för yttrandet om offentlig upphandling.

Avslutningsvis framfördes i yttrandet om koncessioner den generella ståndpunkten att förslaget "måste uppfylla subsidiaritetsprincipen: lokala och regionala myndigheter måste även i fortsättningen kunna välja mellan att utföra arbetena och tjänsterna själva eller att lägga ut dem på entreprenad". I yttrandet om offentlig upphandling betonades kommitténs oro ännu tydligare, och man framhöll att "förslaget strider mot medlemsstaternas rätt att organisera sin egen förvaltning och bryter mot subsidiaritetsprincipen".

9. Yttrande om "Dataskyddspaketet"

(COM(2012) 9, 10, 11 final, CdR 625/2012, antaget den 10 oktober 2012)

Regionkommittén erinrade i yttrandet om att "det finns goda skäl för strävan att fullständigt harmonisera delar av den europeiska lagstiftningen om skydd av personuppgifter som gäller näringslivet genom en förordning". Kommittén påpekade dock också att paketet, som omfattar en allmän uppgiftsskyddsförordning och ett direktiv för det polisiära och rättsliga området, har stött på grundläggande invändningar som gäller paketets förenlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Det finns mycket riktigt ett antal regionala parlament och regeringar som har uttryckt sin oro.

I yttrandet ifrågasattes valet av instrument avseende den allmänna uppgiftsskyddsförordningen, det vill säga en ganska abstrakt förordning som ger kommissionen vissa befogenheter att använda sig av delegerade akter, även i betydelsefulla frågor. ReK påpekade att offentliga myndigheters behandling av personuppgifter och det arbetsrättsliga området även i fortsättningen bör regleras i ett direktiv. Regionkommittén ställde sig dessutom tveksam till "om en reglering av rent nationell databehandling inom ramen för förslaget till direktiv på det polisiära och rättsliga området är förenlig med EU:s lagstiftningsbefogenheter och om det finns skäl för en sådan enligt subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen".

10. Yttrande om "Utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster"

(COM(2012) 131 final; COM(2012) 130 final; CdR 1185/2012 antaget den 29 november 2012)

Yttrandet antogs efter att förslaget till rådets förordning om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster ("Monti II") hade dragits tillbaka av kommissionen till följd av att nationella parlament hade inlett det så kallade "gult kort-förfarandet". Kommittén påpekade emellertid i yttrandet att den delar åsikten att strejkrätten klart och tydligt inte omfattas av EU-lagstiftningen och att förslaget saknade rättslig grund på detta område.

Vidare betonades i yttrandet att "om kommissionen hade bibehållit sitt förslag till förordning skulle Regionkommittén, mot bakgrund av motiverade yttranden som antagits i nationella parlament och ståndpunkter på regional nivå som framförts genom kommittén, ha kunnat överväga att vidta nödvändiga åtgärder för att förbereda ett överklagande i efterhand av förslaget till förordning med motiveringen att subsidiaritetsprincipen har kränkts, med avseende på både valet av rättslig grund och underlåtenheten att visa att EU-åtgärder i denna fråga skulle medföra ett mervärde". Regionkommittén påpekade i yttrandet också att den kommer att fortsätta att övervaka dessa frågor mycket noga.

För ytterligare information, kontakta

Enhet E2 – Subsidiaritet

subsidiarity@cor.europa.eu
www.cor.europa.eu/subsidiarity

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén